

Drtivá rána Fialovi. „Sehnal jsem levný plyn, neptejte se mě kde.“ Majitel významné sklárny v lednu znovu rozpálí pec

- CZ24 News | 5. října 2022

ČESKO: Nejstarší fungující sklárna v Evropě, slavící letos 310 let, v Harrachově v listopadu pozastaví výrobu a vyhasne sklářská pec. Důvodem jsou vysoké ceny plynu. Propustí dočasně většinu z 90 zaměstnanců. Od ledna však chce znovu vyrábět. Důvody důrazným hlasem vysvětlil pro ParlamentníListy majitel sklárny František Novosad. „Je to důsledkem sebevražedné politiky Evropské unie a nečinnosti české vlády.“

Letos musela firma nakupovat plyn za spotové ceny v průměru za 200 eur (4900 Kč) za megawatthodinu, na příští rok se jim podařilo zajistit plyn za cenu 26 eur (640 Kč). Sklárna spotřebuje ročně 8 tisíc megawatthodin plynu. Zatímco loni za něj zaplatila 4,5 milionu korun, letos náklady překročily 20 milionů, ačkoliv ještě zdaleka není konec roku.

„Spekulativní ceny energií nás drtí už od začátku roku, ale Evropská unie se tváří jakoby nic. Green Deal a všechno je ‚v pořádku‘. Česká vláda řídí Evropu a nemá čas na nějaké ‚debilní‘ české podnikatele. Je to důsledek toho, že na nás všichni kašlou,“ myslí si Novosad. K avizované vládní pomoci říká: „Přichází pozdě, účinnost bude stejně od 1. ledna. Už od února na různých úrovních říkám, že je problém. Nikdo mi nevěřil. Za osm měsíců jsem utratil – a ještě mě čekají faktury za září a říjen, což bude další desítka – přes 15 a půl milionu navíc jenom za plyn a elektřinu. Malá firma, která zaměstnává 100 lidí. Nikdo to neslyší. Já téhle vládě nevěřím. Nevědí, která bije,“ konstatuje.

„Musím si pomoci sám. Takže lidi půjdou na pracák. Mám tak korektní zaměstnance, že mi všichni podepíší dohodu. Já jim současně dám podepsat smlouvu od 1. ledna, odkdy mám laciný plyn. Je za výbornou cenu, nikdo jiný ji nemá. Neptejte se mě, kde jsem ji sehnal,“ nechtěl prozradit Novosad. „Je mi úplně jedno, odkud ten plyn je. Jen aby ho byl dostatek a za rozumnou cenu, abych mohl dál zaměstnávat lidi,“ dodal.

A pustil se ještě do ministrů vlády ČR. „Vůbec nevědí, jak funguje společnost, jak fungují firmy. Pan ministr průmyslu a obchodu je špatný bankéř. Ale podle mě už moc dlouho nevydrží. Ten kluk zkolabuje. Pozoroval jsem ho v televizi – rozklepaný, rozkoktaný. Pro něj by to bylo vysvobození, kdyby šel do prdele. A dát tam nějakého normálního podnikatele. Ale je to v takových sračkách, že už nevím, kdo to dá dohromady,“ sdělil jadrný podnikatel.

Bez okamžitého zásahu vlády hrozí krach mnoha firem a masivní propouštění

Zdá se, že tato sklárna je jakýmsi symbolem problémů nejen sklářského průmyslu. A je na tom vlastně lépe než mnozí jiní. Zástupci sklářského a keramického průmyslu ČR se ve dnech 14. a 15. září 2022 tradičně setkali v Karlových Varech na akci určené pro vlastníky, klíčové manažery, technické odborníky, akademiky i pedagogické pracovníky, zkrátka pro všechny zástupce a příznivce výroby a zpracování skla, keramiky, porcelánu a bižuterie v Česku. V tiskové zprávě konstatovali, že realita roku 2022 však staví výrobce do obtížné pozice a náročná výzva je spojená s enormním růstem cen energií, které není možné promítnout do koncových výrobků. Nejistota spojená s plánováním na příští rok 2023 a právě dopady vysokých cen energií, které extrémně zvyšují výrobní

náklady, ohrožují existenci mnoha firem v odvětví skla a keramiky.

Při té příležitosti prezident Asociace sklářského a keramického průmyslu Petr Mazzolini uvedl: „Nastalo období nedostatku plynu a s ním se svezly i další energie, které zapříčinily výraznou nejistotu v odvětví skla a keramiky. Evropa nebyla připravená na tento zásah. Ještě hůř, nezaznamenala jej včas, nereagovala a stále ve své urputnosti pokračovala zvýšenou rychlostí v plnění ambiciózních cílů politiky Green Dealu. Asociace proto apeluje na vládu, aby jednak rozšířila pomoc tvrdě zasaženému průmyslu a současně aby pracovala na systémových změnách v energetice pro zajištění stability podnikatelského prostředí v České republice.“

Zástupci energeticky náročných odvětví také před měsícem odeslali otevřený dopis premiéru Petru Fialovi s návrhem šesti opatření, která by firmy podpořila. V nich uvádějí například zastropování cen energií či zahájení evropské debaty o pozastavení či změnu systému obchodování s emisními povolenkami, jejichž rekordní cena se promítá do ceny elektřiny, ale i do nákladů těžce zkoušených firem, které povolenky musí nakupovat na volném trhu. V dopise konstatují, že bez okamžitého zásahu vlády hrozí krach mnoha firem a masivní propouštění.

Průmyslové firmy i jejich zaměstnanci ohrožuje bezprecedentní vývoj na trzích s energiemi v ČR a v Evropě. Nejenže jsou současné ceny elektrické energie a zemního plynu dlouhodobě likvidační, hrozí dokonce přerušení či omezování jejich dodávek. „Česká ekonomika čelí nejhorší krizi za posledních 30 let. Vláda to už snad začíná chápat a my jsme připraveni společně s ní hledat možná řešení,“ sdělil Ivan Souček, ředitel Svazu chemického průmyslu ČR.

Extrémní ceny energií ohrožují základy české ekonomiky a sociální smír. Obzvláště dramatická je situace v energeticky náročných odvětvích, která dodávají produkty tisícům firem v navazujících odvětvích od stavebnictví přes zemědělství až po strojírenství. Shodují se na tom zástupci energeticky náročných odvětví, mezi něž patří chemici, oceláři, cementáři, vápeníci, cihláři, papírníci, skláři a keramici. Ti nyní spojují své síly s cílem apelovat na vládu a nabídnout řešení. Šest konkrétních opatření zaslali předsedovi vlády v otevřeném dopisu. „Hrozí krach firem a masivní propouštění, ale vláda reaguje velmi pomalu. Skutečně účinné zásahy na trhu s plynem a elektřinou včetně zastropování ceny začala diskutovat až na konci srpna, což je pozdě,“ upozornil v tomto dopise začátkem září Petr Mazzolini, prezident Asociace sklářského a keramického průmyslu ČR.

Výroba paliv a chemikálií, oceli, keramiky, skla, stavebních materiálů a dalších energeticky náročných produktů, stejně jako výroba ve všech navazujících odběratelských odvětvích, čelí obrovské hrozbě v podobě ekonomické nerentability a neschopnosti konkurovat firmám ze třetích zemí mimo EU, které mají cenově dostupné energie kdy a jak je potřebují, bohužel mnohdy na úkor ekologických a sociálních aspektů podnikání. České firmy zároveň prohrávají v konkurenci s firmami z jiných členských zemí EU, které již přistoupily k zastropování cen energií či přijaly jiná opatření na podporu průmyslu.

Vláda poté v září schválila pomoc pro velkoodběratele elektřiny a plynu, výhledově by měli čerpat podporu kvůli vysokým cenám energií. Na program je připraveno 30 miliard korun. Energeticky náročné firmy budou moci získat až 200 milionů korun, ostatní nejvýš 45 milionů. Podle ministra průmyslu a obchodu Jozefa Síkely (za STAN) je podpora určena zejména firmám ze zpracovatelského průmyslu, dále těžebního průmyslu, ale také zemědělství či lesnictví.

Otázkou je, zda je tato pomoc dostatečná a zda přijde k firmám včas. „Zatím se toto zásadně neprojevovalo, dokonce si myslím, že to ještě není finálně schváleno. Jedná se o rámec z Evropské unie, který byl vyhlášený někdy v březnu. Určitě se to nedotýká výrobců porcelánu a keramiky, kde je to limitované rámcem EU, kde to není zapsané. Prozatím je to otevřené, čeká se, zda to bude prodloužené i na rok 2023. Podpora zatím nepřišla a firmy mají v současné době problémy, protože

nárůst cen je enormní, a ne všechny jedou za fixní ceny," vysvětlil pro ParlamentníListy.cz Marek Novák, tajemník Asociace sklářského a keramického průmyslu ČR. „Pro firmy by však bylo lepší, aby se udržely na trhu, kdyby bylo zastropování cen energií i pro velké firmy," doplnil.

[ZDROJ](#)